

الزامات مدیریتی واحدهای پرورش صنعتی گوسفند داشتی

باسمه تعالی

مقدمه :

برای صنعتی کردن گوسفندداری داشتی الزام تامین یکسری شرایط مدیریتی اجتناب ناپذیر می باشد تا این صنعت از نظر اقتصادی توجیحات کافی را داشته باشد. و بتواند پایدار بماند که در زیر سعی گردیده تا نکات فنی لازم در بخش های مدیریت تولید مثل، مدیریت تغذیه و مدیریت بهداشت و درمان تشریح گردد.

مدیریت تولیدمثل

میشها برای اولینبار در سن 18 ماهگی تلاقیداده میشوند. با لحاظ کردن سیستم سه بار زایش در دو سال جدول زمانی ذیل قابل ترسیم و پیش بینی می باشد.

جدول شماره 1

نوبت همزمان سازی زمان سیدر گذاری زمان سیدر بردار و تزریق هورمون PMSG زمان قوچ اندازی زمان زایمان زمان از شیر گیری بره ها

سری اول 1 تیر 15 تیرماه 17 تیرماه 17 آبان 17 دی

سری دوم 1 بهمن 15 بهمن 17 بهمن 17 خرداد 17 مرداد

سری سوم 1 شهریور 15 شهریور 17 شهریور 17 دی 17 اسفند

سری چهارم 1 فروردین 15 فروردین 17 فروردین 17 مرداد 17 مهر

سری پنجم 1 آبان 15 آبان 17 آبان 17 اسفند 17 اردیبهشت

سری بعدی 8 ماه بعد از سیدر گذاری دوره قبل 8 ماه بعد از سیدر برداری دوره قبل 8 ماه بعد از قوچ اندازی قبلی 8 ماه بعد 8 ماه بعد

بعد از جفتگیری کنترل شده ی قوچ ها با میش های همزمان سازی شده ، چنانچه تا 17 روز علایم فحلی در این میش ها مشاهده نشد احتمالاً نشانگر موفقیت آمیز بودن جفتگیری می باشد در غیر اینصورت میشهای قصرمی باید بطور آزد با قوچهای منتهی تلاقیداده شوند. در فصول جفتگیری، می توان با استفاده از قوچهای فحلیا، میشهای فحلگله را شناسایی کرد. سپس در طول روز و در 4 نوبت (ساعات 6 و 11 صبح، 2 و 7 بعد از ظهر) میشهای فحل از گله جدا شده و به صورت تصادفی با قوچهای معین تلاقیداده میشوند.

میشهای آبستن شناسایی شده و از سایر گله جدا می شوند و در اصطبل مخصوص قرار می گیرند این اصطبل مخصوص گوسفندان آبستن سبک می باشد تا از سایر گله جدا باشند و مراقبتها و نظارت های ویژه ای بر روی آنها اعمال شود بعد از اتمام دو ماه آبستنی آنها را وارد جایگاه دیگری که مخصوص گوسفندان آبستن نیمه سنگین است و در این مرحله دامهای آبستن به رژیم غذایی خاص دوره میش های سنگین بتدریج سازگاری پیدا می کنند تا از ایجاد هر گونه استرس تغییر جیره جلوگیری شود طول این دوره یک ماه می باشد و در مرحله نهایی گوسفندان آبستن وارد فاز میش های آبستن سنگین می شوند که در این دوره دو ماهه جیره غذایی حاوی کنسانتره بالا به آنها داده می شود در این دوره بایستی تلاش شود تا اسکور بدنی این گوسفندان بین 3 تا 5/3 قرار گیرد. در طول مدت آبستنی میشها مراقبتها ی لازم قبیل تغذیه، نگهداری و بهداشت، انجام شده و فصل زایش بعد از طی دوره آبستنی (5 ماه) شروع میشود.

اطلاعات تیمانند جنس و تپتولد، شماره هیدرومادر و تاریخ تولد نیز در دفتر زایش ثبت میگردد.

وزن میشبهنهنگام جفتگیری ثبت میشود.

مدیریت بهداشت و اکسیناسیون

جهت حفظ سلامت گوسفندان، برنامها و اکسیناسیون بیمارها مهمان قبیل شاربن، آنترو توکسمی، تبیر فکی، آبله، هیپاتیت و بروسلوز باید انجام شود و از داروها ی مناسب جهت مبارزه با انگلهای داخلی، و خارجی در طول سال (بهار و پاییز) استفاده شود. همچنین انجام سمپاشی و سوزاندن جایگاهها با شعلها فکنیز ضرور می باشد. گله بایستی از نظر بهداشتی

تحت نظر دامپزشک قرار داشته باشد و گوسفندان بیمار بر این اساس مراقبت‌های لازم را از گله جدا و در جایگاه مخصوص دام های بیمار (بیمارستان) قرار داده شوند. علاوه بر این، نظافت دائمی جایگاهها، بهویژه هر سیدگی به وضعیت بهداشتی گوسفندان بالغ و بزرگها بنوعی از قبیل سمچینی، از برنامه‌های مداوم یا مستقیم توصیه به انجام آن میشود.

- برخی اقدامات بهداشتی و دامپزشکی مورد نیاز
- انجام معاینات و درمان‌های روزانه و دیدارهای مریض
- کودکنیوشعلها فکنیوسمپاشی سالنها پیروریش
- تزریق واکسن آنتریت و توکسمی به کلیه گوسفندان در دونوبت
- تزریق واکسن آبله و شاربینه کلیه گوسفندان بالغ
- حمام ضد کنه کلیه گوسفندان در یک نوبت
- تست بروسلوز کلیه قوچها و میشها
- درمان ضد انگلی کلیه گوسفندان بالغ
- تزریق واکسن تبیر فکی به کلیه گوسفندان
- تزریق واکسن بروسلوز به بزرگها
- درمان بیماری پیلور و پنومونی بزرگها در دونوبت به مدت 3
- انجام سایر اقدامات بهداشتی لازم

جدول شماره 2 : زمانبندی پیشنهادی اقدامات بهداشتی لازم برای گله

ردیف ماه اقدامات انجام شده در هر ماه سال

1 فروردین تزریق واکسن آنتریت و توکسمی به بزرگها بنوعی از قبیل لوامیزول یا

مبارزه با انگلهای شیردان و ربه (قل قروت و قزل قروت) با خوردن داروهایی از قبیل لوامیزول یا تترامیزول یا آلباندازول- مبارزه با کپک و دیکروسیلیوم با خوردن داروهایی از قبیل فزینکس یا راتاید یا کلوزانتل یا تترازی و دستورازی

آخر فروردین ماه کودکنیوشعلها فکنیوسمپاشی آغلها و آهک پاشی -

تزریق واکسن آنتریت و توکسمی بنوبت دوم بزرگها- تزریق واکسن آنتریت و توکسمی کلگله (غیر از بزرگها)

2 اردیبهشت

تزریق واکسن تب برفکی و شاربینه گوسفندان (غیر از بزرگها)، حمام ضد کنه و مبارزه با انگل های خارچیل از پنجم چینی، تزریق واکسن آنتریت و توکسمی کلگله (غیر از بزرگها)

3 خرداد

حمام ضد کنه بعد از پنجم چینی، خوردن شربت ضد انگل مبارزه با انگل های داخلی- (مبارزه با کرم کدوی گوسفند (تنیا) با داروهایی از قبیل تنی رازی یا نیکوزامید)

4 تیر

تزریق واکسن بروسلوز به بزرگها،

درمان گله ۶ بزرگها بر علیه پیلور و پنومونی

5 مرداد --

6 شهریور --

7 مهر سمپاشی آغلها بر علیه انگل های خارچی- تزریق واکسن تب برفکی

8 آبان --

9 آذر تزریق واکسن آنتریت و توکسمی

10 دی

شعلها فکنیوسمپاشی و آلودگیها - خوردن نمولتی ویتامین بهمیش های آبستنی و آهک پاشی و رودی های سالن های آبشگاه

11 بهمن

کنترل و مراقبت از ایمانمیشها - خوردن آنتی بیوتیک (انرو) به همراه نمولتی ویتامین به بزرگها بنوعی از قبیل سمچینی، از برنامه‌های مداوم یا مستقیم توصیه به انجام آن میشود.

12 اسفند

تکرار مراقبت و موارد بهداشتی بره های نوزاد - تکرار خوردن آنتی بیوتیک به همراه مولتیویتامین به بره های نوزاد - تزریق واکسن آنترتوکسمیبره های نوزاد - تزریق ویتامین E+se به بره های نوزاد

علاوه بر اقدامات ذکر شده، در مانهای روزانه نیز انجام گرفتن یوز آما یا شاتلاز جهت پیشبرد و درمان نوبیشگیر با وقوع وارد بدین صورت تغییر دکهاز جمله میتوان به فرستادن موارد سقط شده بهازمایشگاه جهت روشن شدن عوامل سقطاشاره کرد

مدیریت تغذیه

ماده خشک جیره در حدود 5/2 تا 5/4 درصدوز نیگوسفند تغذیه ی گله ی گوسفند داشته به سه دست زیر تقسیم میشود :

الف - تغذیه برهها

ب- تغذیه میش ها

تغذیه میش در پنجمر حلزیر خلاصه میگردد:

1 : خوراک دهی بهنگام جفتگیر، (فلاشینگ)

2 : خوراک دهی بهنگام آبستنی

3 : خوراک دهی بهنگام بره زایی

4 : خوراک دهی بهنگام شیردهی

5 : خوراک دهی بهنگام خشک

ج- تغذیه قوچها

الف - تغذیه بره

1: تغذیه بره نوزاد

معمولاً برهها بلافاصله پس از تولد قادر به ایستادن نبوده، در مدت کمی خود را به ایستادن قادر بر این خوردن

شیر نزدیک مینماید. بهتر است در این صورت پستان مادر توسط دامدار تمیز گردد تا هیچگونه آلودگی به بره منتقل نشود.

تغذیه بره ساعت اول پس از تولد و لیه زنگ گیری برای بره ها بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا در روزهای اول، شیر مادر (ماکیا آغوز) به دلیل اینکه مملو است و حاوی مواد قندی فوق العاده و قابل هضم و جذب، آلبومینو گلوبولین، ویتامینو آنتی کرم می باشد که باعث ایجاد ایمنی و جلوگیری از مرگ و میر نوزادان میگردد.

امکان ندارد در روزهای اولی، (معمولاً از شش یا اول) مادر نوزاد را قبول کند و از شیر دادن برهها بازغاله امتناع نماید. بنابراین بایستی برهها و شها مختلف مادر را وادار به شیردهی کرد (از جمله نگهداری نوزاد و مادر در یک

جایگاه نفراد بیسته) در صورت تیکه علت شیر ندادن از خمیات نور میستان نامدار باشد، بایستی سر بعماد در را معالجه کرد و سعی شود از آغوز سایر مادرها به نوزاد خوراند که دردمیزان نیاز نوزاد به شیر مادر روزانه حدود 10 درصدوز نوزاد است که بایستی در چندینمر حل (حدود 3 بار) به نوزاد خوراند ه شود؛ برای مثال یک نوزاد 4 کیلوگرم نیاز به 400 گرم (سیسی) شیر مادر در روزهای اولی پس از زنگ گیری دارد.

در صورت تیکه آغوز در دسترس نباشد، به نوزاد میبایستی شیر معمولی به همراه با تزریق مواد ویتامینی، مقداری آنتی بیوتیک و حتی گاما گلوبولین داده شود. در بره خوارها که آغوزها یا ضایعات منجمد

مینمایند، میتوان برایتغذیه نوزادان بیمار از آنها استفاده کرد. البته احتیاطاً تا خاص در زمانیکه گشایی آغوز منجمد از جمله در جه حرارت مناسب آغوز در زمان مصرف (حدود 35 درجه سانتیگراد) میبایستی لحاظ گردد.

2: تغذیه نوزاد تا از شیرگیری

اصولاً برهها از بدو تولد حدود 2 تا 3 هفته منحصراً از شیر مادر تغذیه مینمایند. از هفته دوم و سوم به بعد شروعبه لیز د نه مواد علوفه ای یا بلد ستر سمیکنند و کم کم به خوردن مواد علوفه ای عادت می نمایند.

در زمانیکه بره فقط از شیر مادر تغذیه میکند، شیر به طور مستقیم وارد شیردان میشود؛ چون عملاً بر قسمت های معده (شکم، نگار، هزار لا) از نظر هضم فعال نبوده، اصولاً رشد چندانی نمینمونه است. بنابراین بایستی برهها به تدریج به خوردن سایر مواد غذایی از جمله علوفه و پشته و یا خشک و کنسنترا تها عادت دهدی

شود تا اندامها بیاد شده و رشد و نمو نمایند. مواد خوراکیه و علوفه های مصر فیبا یستی به لحاظ کیفیت و تین،

مواد معدنی و ویتامینی غنی باشد.

اگر برهها بر اینچرا به همراه تعمیر و ندمی بایستی مر آن خوراک را اختیار برهها قرار داد. بدین معنی که مراتع

در صورت امکان نرد هکشییا تور کشیطور بتقسیمشوند تا قسمتخوبمر تعبیر هها اختصاص داد ه شود و نرد هها طور بیاشند که همیشه نتوانند و ارد آنمر تعگردند. اگر بر هها بهمر تعبیر ایچرا بردهنمیشوند، علوفهخشیبو کنستانتتر هدر اختیار آنها بهصورتدستیقرار داد ه شود. بر هاز هفتهدومویا سومبهبعد علاو هبر شیر مادر بایستروزانهحدود25 تا50 گرمکنسانتر هواز هفتهمبهمبهد250 تا500 گرم(بسته به رشد جسمانی) در اختیار داشته باشند. در اینمد تمبیایستیعلوفهها یمر غویو(جهوشبدر) بهمقدار کافیدرا اختیار بر هها قرار گیرد. در مورد بر هها یاداشتیمصرف کنسانتر هکمتر ولیمصرفعلوفهخشیبیز یادتر و در مورد بر هها پیرواری میایستی مصرفکنسانتر هبیشتر و مصرفعلوفهخشیبیکمتر گردد. تاریخاز شیر گیریبر ه2 تا3 ماهاست. در زماناز شیر گیری(یعنیچندروز ماندهبهآن) میایستی شیر میشها بهصورتدستیدوشید ه شود و سپسبهد تکمیا جاز هداد ه شود تا بر هها در کنار مادر هها خود بمانند. در اینزمانچونشیر میشها خودبهخود کاهشمیابد و بر هها چار استبر ایسیر کردنشکم از علوفه و کنستانتتر هها استفاد هبیشتر بنماید. تغذیهنوز ادبا شیر خشکیامواد جانشینشوند ه شیر در مزار عیکههد فتولید بر هپروار یاستتغذیهبر هها بامواد جانشینشوند ه شیر صورتمیگیرد؛ زیرا لازم است میشها در مدتکوتاهیشکود و بار هبر ایزابشبعدیآ مادهشوند. بنا بر اینتغذیهنوز ادبا شیر مادر کمتر صورتمیگیرد. نکاتمهمقابلبر رسیدر مورد تغذیهها جایگزینشوند هها پیشیر شاملموارد زیر است:

- 1- نوزاد حداقلا 24 ساعتپساز تولدیامادر نگهدار میبشود تا آغوز در یافتنماید.
- 2- در صورتمرگمادر حتماً از آغوز سایر مادر هها بنوزاد خور انید ه شود.
- 3- در صورتنبود ماکیا آغوز، نوزادبا شیر معمولیتغذیهمواد ویتامینها و آنتیبیوتیکو گاما گلوبولینبهتر یقشود.
- 4- در روز دومبهبعد، نوزاد از مادر جدا و پساز 5 تا 6 ساعتگر سنگی، بر هها را بهسر پستانکها یمصنوعیویژ هها دیتا از طریق مادر مصنوعیتغذیهشوند.
- 5- مادر مصنوعیمیتواند حاویشیر معمولیویا پودر شیر خشکیا جایگزینشوند ه شیر باشد.
- 6- چنانچهپنیر هها 3 تا 4 روز ه، بر هها یزرگتر (10 تا 15 روز ه) کههاد تهتغذیهشیر از مادر مصنوعیکردهاند وجوددانش تهباشند، در فرا گیریو استفاد هاز مادهمصنوعیبر اینوزادانبسیار موثر است.
- 7- شیر خشکیا جایگزینشوند ه شیر حداقلبایستیحاو 21 تا 22 درصدپروتئینباشد. مواد ویتامینومعدنیحتیجریبیشتری نسبتبهشیر معمولینیز داشتهباشند.

3: نیاز تغذیه ای بر هها

مقدار مادهخشک مورد نیاز بر هها در هفتها و لزنندگیحدود 250 گرموازهفتهمبهمبهد به350 تا 400 گرم افزایش می یابد. بهعبارتدیگر در هفتها یا ولودومروزانه 5/1 لیتر و در هفته پنجم 5/2 تا 3 لیتر طید و تاسهنوتدر روز میایستی شیر با غلظت 16 درصد مادهخشک باشد.

4: شرایطاز شیر گیری بر هها

1- سنبر هها حدود 8 تا 15 هفتها شد و موقعشیر گیری بایستروزانه 200 تا 250 گرمکنسانتر همصرف نمایند.

2- وز نشیر گیری حداقلا 3 تا 4 برابر روز تولد آنها باشد.

3- میایستینوزاداناز هفتهدومبهبعد بهخوردنعلوفه و مواد کنستانتتر هها دکردهباشند.

5: تغذیهبر هپساز شیر گیری

پساز شیر گیری، بر هها بهد و قسمتنرو مادهتقسیمیشوند و بهطور جداگانهنگهدار میگردند. خود این گروههانیز بهد و گروهحذفی (پروراری) (وداشتی) جایگزینگله (تقسیمیشوند کههر کدامتغذیهجداگانه دارند.

جدول شماره 3: نیاز بر هها داشتیبیا افزایشوزن متوسط 200 تا 250 گرم در روز

نوعدام

وزن

بدن(کیلو گرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی

(کیلوگرم در روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم

(مگا کالری در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم

در روز) فسفر (گرم

در روز)

درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP

شیشک ماده 40 91/1 81/0 43/0 13 35/2 106 156 97 5/71 2/3 2/2

شیشک نر 40 91/1 945/0 45/0 16 6/3 155 148 142 104 2/3 25/2

پروتئین مصرفی غیر قابل تجزیه در شکمبه: UIP

جدول شماره 4: جیره پیشنهادی برهه‌های اشتیبا افزایشوزن متوسط 200 تا 250 گرم در روز

ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز

1 یونجه خشک 400 تا 500

2 سیلو ذرت -

3 کنسانتره 350 تا 400

4 کاه 50 تا 100

جدول شماره 5: احتیاجات بره‌ها و راس‌ها افزایشوزن متوسط 100 تا 250 گرم در روز

وزن بدن

(کیلوگرم) افزایش وزن

بدن (گرم در روز) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در روز) TDN

(کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم (مگا کالری در روز)

پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم

در روز) فسفر (گرم

در روز)

درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP

20 100 91/1 57/0 3/0 4/13 09/1 76 73 69 51 3/2 5/1

40 250 91/1 32/1 75/0 13 53/2 171 163 156 115 7/3 4

50 250 91/1 38/1 79/0 8/12 64/2 177 169 161 119 5 3

جدول شماره 6: جیره پیشنهادی بره‌ها و راس‌ها افزایشوزن متوسط 100 تا 250 گرم در روز

ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز

1 یونجه خشک 350 تا 650

2 سیلو ذرت -

3 کنسانتره 350 تا 500

4 کاه 50 تا 200

تغذیه همیشه ها

الف: تغذیه هنگام جفتگیری (فلاشینگ)

تغذیه براندامان تولیدمثلاز طریق ترشح هورمونها) بویژه هورمونهای غده هیپوفیز LH و هورمون های انسولینوز المعده) اثرگذار بوده با افزایش سطح تغذیه مناسبت تولید انسولین افزایش و با عشرداشت گلوکز شده در نتیجه انرژی برای تولید هورمونهای جنسی و افزایش تخمکریزی فراهم میگردد. بدین منظور یاساز یا یان شیردهی تا حدود 3 هفته مانده به قوجاننداز، تغذیه بیشتر سطح جیره هنگامدار با ستتامیشهها قدری بلاغرشوند سپستاقوجاننداز، میشهها را با کنسانتره و علوفهها بمرغ و بتغذیه می نمایند این عمل را فلاشینگ گویند) اسکور بدنیتغذیهها در زمان جفتگیری 3 تا 2/3 می باشد) با این شوک تغذیه اینر خگیرایا بستنیوراندمان برهدهها افزایش مییابد.

نکته مهم اینکه همیشه های

چاق به عمل فلاشینگ کمتر یا سخت می دهند و بالغان نسبت به همیشهها جوان نیز عکس العمل بهتر نشان میدهند.

جدول شماره 7: احتیاجات مواد مغذیه همیشه ها در هنگام فلاشینگ و جفتگیری

نوع دام وزن بدن (کیلوگرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در

روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم (مگا کالری

در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم

در روز) فسفر (گرم
در روز)
درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP
میش 50 91/1 01/1 93/0 10 92/1 81 77 74 55 4/2 8/1

جدول شماره 8 : جیره پیشنهادی میش هادرهنگام فلاشینگ و جفتگیری
ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز
1 یونجه خشک 300 تا 450
2 سیلو ذرت 500 تا 750
3 کنسانتره 450 تا 500
4 کاه 75 تا 120

در زمان جفتگیری بنیابستنیاز شبدر و یونجه زیاد استفاده گردد، زیرا اثر کیبایا استروژن آنها موجب کاهش تولید مثل میشود. حداکثر 50 درصد از لگومینهها در زمان جفتگیری با استفاده شود.
ب : تغذیه همیشه هنگام آبستنی
میشها طیدورها آبستنی 10 تا 15 کیلو گرم روزانه اضافه میکنند که ناشی از وزن جنین به همراه آبها و یونجهها است. بنابراین برای جلوگیری از سختی و بیماریها بنیابستنیاز را با یونجه و سیلو ذرت و کنسانتره 5/3 تا 3/5 باشد در یک سوم آنها یا آبستنی خود و دو سوم یونجه خشک میگیرد.
بنابراین یک سوم آخر آبستنی با توجه به کاهش حجم شکم بنیابستنیاز افزایش جنین در بنمادر میبایست ملاحظاتی در تغذیه آنها اعمال گردد.

جدول شماره 9 : احتیاجات مواد مغذیه میشها آبستن
نوع دام وزن بدن (کیلوگرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژیک قابل متابولیسم (مگا کالری در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم در روز) فسفر (گرم در روز)

در روز)
درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP
ابتدای آبستنی تک قلو 50 91/1 16/1 61/0 3/8 21/2 96 91 87 64 8/3 8/2
ابتدای آبستنی دو قلو 50 91/1 31/1 75/0 6/8 51/2 112 107 103 76 4/5 7/3
انتهای آبستنی تک قلو 50 91/1 1 66/0 10 8/2 101 96 92 68 5/5 5/3
انتهای آبستنی دو قلو 50 91/1 47/1 97/0 5/10 5/3 155 148 141 104 3/7 4/3

جدول شماره 10: جیره پیشنهادی احتیاجات مواد مغذیه میشها آبستن
ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز
1 یونجه خشک 350 تا 450
2 سیلو ذرت --
3 کنسانتره 350 تا 550
4 کاه 70 تا 150

ج: تغذیه هنگام زایمان میش
هنگام زایمان به جهت آسایش و راحتی دام بایستیمیشهار از سایر گلجهدان نگهداری کرد تا با علوفهها کیفیت بالا و کنسانتره ی مناسب تغذیه شوند. (دادنسبوسبایونجه خشک و مواد ملین مثل گند موملا سدر ابتدای زایش بسیار ثمر بخش است؛ زیرا از بیوستد امجلو گیر می نماید).
توجه ویژه مواد معدنی مورد نیاز از جمله کلسیم و فسفر برایتولید شیر و جلوگیری از تبشیر بسیار حایز اهمیت است. در صورت تنش انداد علائم تبشیر ترزریقوریدیکلسیمتنهارا علاج به شمار میرود.
میشهایشیر دهلا و هبر تأمینا احتیاجات نگهدار بنیابستنیاز بهر فعاحتیاجات تولید شیر نیز دارند میشهای جوانو آنها یککاه و لینبار زایم

انکرده‌اند، نیاز به تأمینا احتیاجات را شدنی‌تر دارند. بدیهی است مادرها بتقلوز او دوقلوز ا به لحاظ احتیاجات بسیار متفاوت و بدیهی است، ایستیتا تأمینا احتیاجات به طریقی صورت گیرد که جبران افتوزن ماده در طی دوران شیردهی نیز نماید.

جدول شماره 11: احتیاجات مواد مغذیمیشها شیرده

نوع دام وزن بدن (کیلوگرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم (مگا کالری در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم در روز) فسفر (گرم در روز)

در روز

درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP

ابتدای شیردهی تک قلو 50 91/1 09/1 72/0 31/14 61/2 156 149 143 105 4/1 4/3

ابتدای شیردهی دو قلو 50 91/1 61/1 07/1 8/15 85/3 254 242 231 170 7/6 7/5

انتهای شیردهی تک قلو 50 91/1 4/1 74/0 11 68/2 154 147 141 104 9/3 6/3

انتهای شیردهی دو قلو 50 91/1 72/1 91/0 2/12 29/3 210 201 192 119 4/5 9/4

انتهای شیردهی تک قلو 50 91/1 26/1 67/0 5/9 4/2 119 114 109 80 7/2 3

انتهای شیردهی دو قلو 50 91/1 6/1 85/0 2/10 06/3 163 156 149 110 2/4 7/3

جدول شماره 12: جیره پیشنهادی احتیاجات مواد مغذیمیشها شیرده

ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز

1 یونجه خشک 350 تا 550

2 سیلوزرت 500 تا 750

3 کنسانتره 350 تا 550

4 کاه 50 تا 70

ه: تغذیه در حالت نگهداری بوخشی

میشها پس از دور هجفتگی برتایکسوما انتها یا بستنیدر حالت نگهداری تغذیه میشونند و سپس جیره

آبستنی در یافت می‌دارند، به طوریکه اسکور تغذیه‌ها یا نهادر زمانزایمانین 3/3 تا 5/3 باشد) تغذیه بمنظور استفادهاز رشد جبرانیند بر خیا واحدها متداولاست).

جدول شماره 13: احتیاجات مواد مغذیمیشو قوچدر حالت خشکی

نوع دام وزن بدن (کیلوگرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم (مگا کالری در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم در روز) فسفر (گرم در روز)

در روز

درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP

میش در حال نگهداری 50 91/1 91/0 49/0 6/7 75/1 69 66 63 47 2 5/1

جدول شماره 14: جیره پیشنهادی احتیاجات مواد مغذیمیشو قوچدر حالت خشکی

ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز

1 یونجه خشک 200 تا 250

2 سیلوزرت 300 تا 500

3 کنسانتره 50 تا 70

4 کاه 250 تا 350

تغذیه قوچ

الف: در فصل غیر جفتگی

معمولاً قوچهار اپساز دور هجفتگیر یک هاند کیه ملاغرشده اند با جیره هنگهدار بتغذیه مینمایند، بهطوریکه اسکور تغذیه آنها آن
ها از 5/3 در ابتدا هجفتگیر یک کمتر نشود.

نوع دام وزن بدن (کیلوگرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم (مگا کالری در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم در روز) فسفر (گرم در روز)

در روز

درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP

قوچ در حال نگهداری 62 91/1 09/1 55/0 7 2 76 5/72 51 61 9/3 85/1

جدول شماره 15: احتیاجات مواد مغذی قوچ در فصل غیر هجفتگیری

ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز

1 یونجه خشک 200 تا 250

2 سیلوزرت 300 تا 500

3 کنسانتره 50 تا 70

4 کاه 250 تا 350

جدول شماره 16: جیره پیشنهادی احتیاجات مواد مغذی قوچ در فصل غیر هجفتگیری

ب: تغذیه قوچها به هنگام هجفتگیری (فلاشینگ)

هورمونهای تغذیه بر اندامان تولید مثل از طریق ترشح هورمونها (بوئز هورمونهای غده هیپوفیز (LH) و هورمونهای انسولینوزالمعده) اثرگذار بوده، با افزایش سطح تغذیه مناسبتولید انسولین افزایش مییابد و باعث برداشت گلوکز شده، در نتیجه انرژی بلازمبرایتولید هورمونهای جنسی فرامیگردد.

جدول شماره 17: احتیاجات مواد مغذی قوچ در فصل هجفتگیری

نوع دام وزن بدن (کیلوگرم) غلظت انرژی جیره (مگا کالری در کیلوگرم) ماده خشک مصرفی (کیلوگرم در روز) TDN (کیلوگرم در روز) درصد پروتئین خام به ماده خشک مصرفی انرژی قابل متابولیسم (مگا کالری در روز) پروتئین خام (گرم در روز) پروتئین قابل متابولیسم (گرم در روز) کلسیم (گرم در روز) فسفر (گرم در روز)

در روز

درصد 60 UIP درصد 40 UIP درصد 20 UIP

قوچ 65 91/1 13/1 21/1 5/9 35/2 98 94 90 141 15/4 05/4

جدول شماره 18: جیره پیشنهادی احتیاجات مواد مغذی قوچ در فصل هجفتگیری

ردیف ماده خوراکی گرم/راس/روز

1 یونجه خشک 300 تا 450

2 سیلوزرت 400 تا 550

3 کنسانتره 500 تا 600

4 کاه 75 تا 120